

**Bindend adviesrecht, delegatie,
verplichte participatie, plan van aanpak
omgevingsplan & handhavingsbeleid**

Beeldvormende avond 25 mei 2022

(Terug)lezen ter voorbereiding

- [Handreiking Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het Omgevingsplan \(VNG\)](#)
- [Factsheet Behandelen van initiatieven tijdens de overgangsfase: Wijzigen of afwijken van het omgevingsplan? \(VNG\)](#)
- [Participatie binnen de Omgevingswet: een toelichting voor raadsleden \(VNG\)](#)
- Raadsbrief Vervolg in afstemming met uw raad aanwijzen gevallen bindend adviesrecht, delegatie en participatie van 17 maart 2022, U22.00941
- Raadsbrief Vervolg Aanwijzen gevallen bindend adviesrecht Omgevingswet van 16 december 2021, U21.07347

(Terug)kijken ter voorbereiding

Afgelopen periode hebben wij vier beeldvormende avonden georganiseerd ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet. Het is raadzaam (ook voor nieuwe raadsleden) deze (terug) te kijken via onze webcast:

- [2 februari 2022](#)
- [8 september 2021](#)
- [22 juni 2021](#)
- [2 juni 2021](#)

Opening en korte introductie

*Door Sophie Serrarens, projectmanager invoering
Omgevingswet*

- Invoering Omgevingswet: minimale acties
- Doelen van vanavond:
 - (basis)kennis ruimtelijke ordening en deze materie onder de Omgevingswet
 - opbrengst van deze sessie gebruiken wij voor voorstellen aan uw raad

Spoor 0 Overkoepelend	Spoor 1 Omgevingsvisie	Spoor 2 Omgevingsplan	Spoor 3 VTH			Spoor 4 Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	Spoor 5 Verander- opgave
Minimale actie 1 Ambities, strategie, aanpak en financiën bepaald	Minimale actie 17 Programma luchtkwaliteit vastgesteld	Minimale actie 14a Kunnen wijzigingen omgevingsplan (juridisch)	Minimale actie 3 Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht	Minimale actie 9 Participatie bij initiatieven ingericht	Minimale actie 21 Kunnen uitvoeren gedecentraliseerde bodemtaken	Minimale actie 2 Kunnen ontvangen aanvragen en meldingen	Minimale actie 27 Veranderopgave na 2022 bepaald
Minimale actie 20 Monitoring en evaluatie ingericht	Minimale actie 18 Kennis vergaard over kerninstrument programma	Minimale actie 15 Kunnen werken met tijdelijk omgevingsplan	Minimale actie 4 Kunnen beoordelen vergunningaanvragen	Minimale actie 10 Kunnen opstellen en aanleveren vragenbomen vergunningcheck	Minimale actie 24 Legesmodel, mandaatregelingen en verordening planschade aangepast	Minimale actie 5 Kunnen aanleveren indieningsvereisten	
Minimale actie 26 Verstrekken informatie over de Omgevingswet	Minimale actie 19 Omgevingsvisie in voorbereiding	Minimale actie 16 Plan(ning) gemaakt voor nieuw omgevingsplan	Minimale actie 6 Gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit ingesteld	Minimale actie 11 Snelle dienstverlening voor topactiviteiten ingericht	Minimale actie 25 Financiële arrangementen met uitvoeringsdiensten herzien	Minimale actie 14b Kunnen wijzigen omgevingsplan (technisch)	
	Minimale actie 22 Kunnen toepassen procedures en regels voorkeursrecht en onteigenen		Minimale actie 7 Vergunningverlening aangepast op de Wkb	Minimale actie 12 Toezicht en Handhaving ingericht			
	Minimale actie 23 Kunnen toepassen procedures en regels kostenverhaal		Minimale actie 8 Proces verkennen initiatief ingericht	Minimale actie 13 Toezicht en handhaving aangepast aan het Wkb			

Wie verzorgen deze avond?

Linda Dekkers, jurist KuiperCompagnons

Diane Bergman, projectleider ontwikkeltraject burgerparticipatie, gemeente Lansingerland

Jeroen van Velzen, projectondersteuner & junior adviseur invoering Omgevingswet, gemeente Lansingerland

Sophie Serrarens, projectmanager invoering Omgevingswet, gemeente Lansingerland

Mariëtte de Graaf, projectleider Omgevingsplan, gemeente Lansingerland

Marleen Duinkerken, projectleider VTH, gemeente Lansingerland

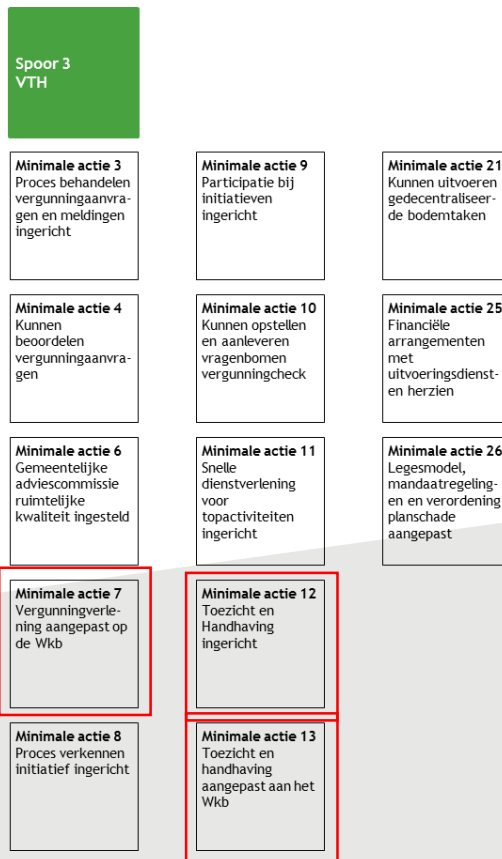
Programma vanavond

1. Actualisering handhavingsbeleid
2. Korte uitleg: bindend adviesrecht, verplichte participatie & delegatie
3. Werksessie met raad: bindend adviesrecht, verplichte participatie & delegatie
4. Plan van aanpak omgevingsplan
5. Vervolg & afronding

1. Actualisering handhavingsbeleid

Overzicht

- Actualisering handhavingsbeleid en verordening kwaliteit VTH
- Volgt uit minimale acties 7, 12 en 13
- Onderdeel 27 minimale acties van de VNG
- Ondergebracht in spoor 3: VTH
- Deelprojectleider: Marleen Duinkerken

Doel van vanavond voor dit onderdeel

1. U meenemen in het proces naar het raadsvoorstel 'actualisering handhavingsbeleid' en de verordening kwaliteit VTH
2. U voorbereiden op de werksessie prioritering handhavingsbeleid op 22 juni a.s. door Wico Ankersmit (directeur van Vereniging Bouw & Woningtoezicht Nederland)

Zodat...

- u bent meegenomen in de wereld van de V, T en H.
- u een toelichting heeft gekregen wat er op grond van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) moet worden aangepast en wat hierin van uw raad nodig is.
- u de kennis heeft zodat wij (tijdens de werksessie op 22 juni) met u kunnen afstemmen wat u belangrijk vindt ten aanzien van handhaving en bijbehorende prioritering.
- wij mede op basis hiervan het handhavingsbeleid kunnen actualiseren zodat dit voldoet aan de Omgevingswet én de Wkb.
- u in september voldoende geïnformeerd bent over het raadsvoorstel dat hier uit volgt.
- u voldoende gesteld staat om het geactualiseerde handhavingsbeleid en de verordening kwaliteit VTH op 22 september vast te stellen.*

De wereld van de 'V', de 'T' en de 'H'

Vergunningverlening

'3 smaken'

- Vergunningvrij
- Meldingsplichtig
- Vergunningplichtig

Toezicht

- Reguliere controle, zoals *naleving omgevingsvergunning*
- Klachten/ meldingen
- Handhavingsverzoeken
- Overige projecten, zoals ondermijning

Handhaving

- Beleid, incl. strategie en prioritering
- Handhavingszaken

Minimale acties 7, 12 en 13: VTH aangepast op Omgevingswet & Wkb

7. Vergunningverlening aangepast aan de Wkb (Eis (juridisch)):
Per datum inwerkingtreding dient de gemeente de vergunningverlenings- en meldingsprocessen betreffende bouwactiviteiten te hebben aangepast aan de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb).

12. Toezicht en Handhaving ingericht (Eis (juridisch)): De gemeente heeft toezicht en handhaving afgestemd op de bedoelingen en eisen van de Omgevingswet.

13. Toezicht en handhaving aangepast aan de Wkb (Eis (juridisch)): Per datum inwerkingtreding dient de gemeente de toezichts- en handhavingsprocessen bij bouwactiviteiten te hebben aangepast aan de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb).

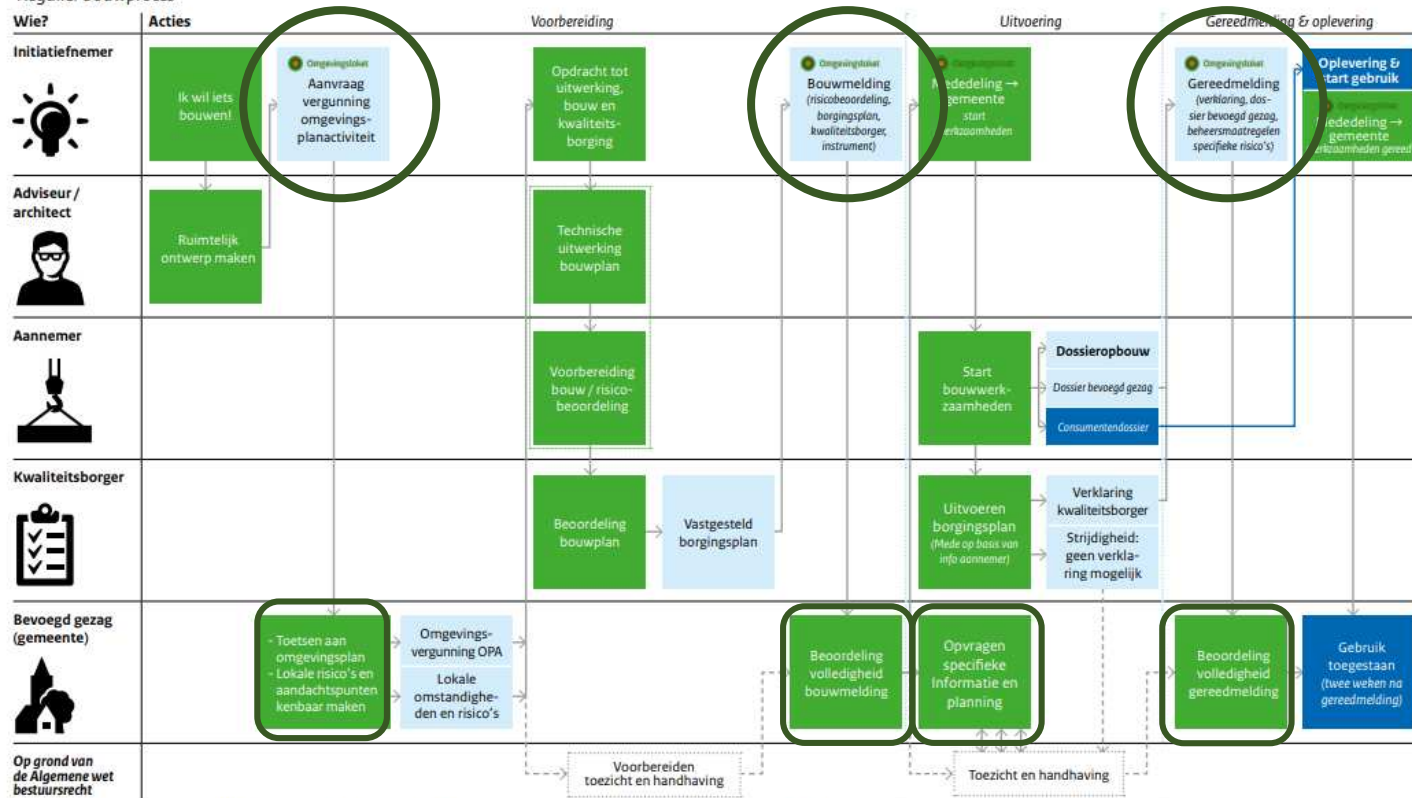
Wacht eens even... Wkb?

- Wkb = Wet kwaliteitsborging bouw
- Treedt tegelijkertijd met Omgevingswet in werking
- Kort door de bocht: bouwtoezicht gaat van de gemeente naar private partijen
- Gemeente voert alleen nog controle uit op private partijen
- In de praktijk betekent dit dat medewerkers van de gemeente 'achter het bureau' blijven, en private toezichthouders 'de straat op gaan'

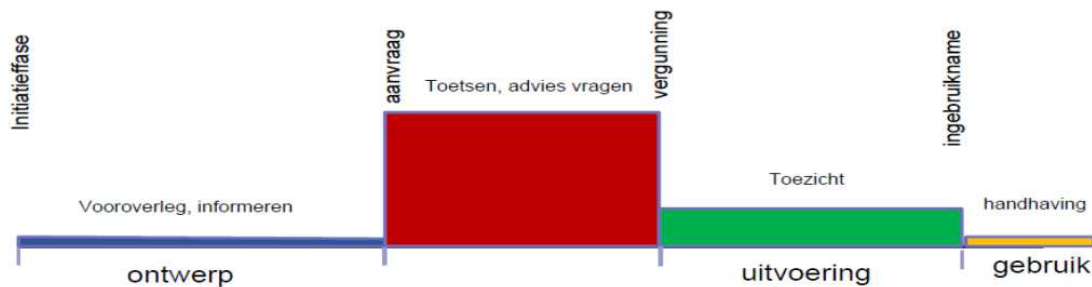
Bouwen onder de Omgevingswet en Kwaliteitsborging

Regulier bouwproces

Impact

- Minder werk gemeente? Eigenlijk niet, voornamelijk anders*
- Verwachting is dat bouwtoezicht duurder wordt voor initiatiefnemer

VTH aangepast aan Omgevingswet én Wkb

Technisch:

- Werkend VTH-systeem & DSO

Juridisch:

- “Transponeringstabellen”
- Doorvertaling op website, in brieven etc.

Anders werken:

- Werkprocessen (intern, extern)
- Werkafspraken (intern, extern)
- Leges (€)
- Medewerkers opgeleid

Actualisering handhavingsbeleid

Te maken keuzes
prioritering

Vergunningsgericht handhaven		uitvoering door
<i>Bouwen en Wonen</i>		
wonen (cat I) dakkapel	laag	LL
Wonen (cat I) bijbehorend, dakopbouw, overkapping	laag	LL
Wonen (cat II) Woningen vrijstaand, geschakeld, recreatiewoningen	gemiddeld	LL
Wonen (cat III) woongebouwen	hoog	LL
Bedrijf (cat I) bijbehorende bouwwerken, agrarisch (< € 100.000,-)	gemiddeld	LL
Bedrijf (cat II) winkel, kantoor, bedrijf, stal, manege, (€ 100.000,- tot € 1.000.000)	hoog	LL
Bedrijf (cat III) grote bedrijven, warenhuizen (> 1.000.000)	hoog	LL
Publiek (cat I) maatschappelijke gebouwen, (kinder)dagverblijven, scholen, zorginstellingen, logiesgebouwen, sportcomplex e.d. (tot 100.000)	hoog	LL
Publiek (cat II) maatschappelijke gebouwen, (kinder)dagverblijven, scholen, zorginstellingen, logiesgebouwen, sportcomplex e.d. (100.000 tot 1.000.000)	Hoog	LL
Publiek (cat III) maatschappelijke gebouwen, (kinder)dagverblijven, scholen, zorginstellingen, sportcomplex, logiesgebouwen e.d. (> 1.000.000)	hoog	LL
bouwwerken geen gebouw zijnde	gemiddeld	LL
<i>Overige activiteiten</i>		
wijziging monument	gemiddeld	LL
aanleggen (sloten, paden, wegen)	gemiddeld	LL
Kappen (vellen houtopstanden)	laag	LL

Voorbeeld

Heeft u vragen?

2. Korte uitleg: bindend adviesrecht, verplichte participatie & delegatie

Bindend adviesrecht, verplichte participatie & delegatie

1: Bindend adviesrecht

Doel is om te komen tot lijst gevallen waarin raad bindend adviesrecht heeft bij BOPA's

2: Verplichte participatie

Doel is om te komen tot lijst gevallen waarin de raad participatie door initiatiefnemer verplicht stelt

3: Delegatie

Doel is om te komen tot lijst gevallen waarin wijzigingen omgevingsplan aan college worden gedelegeerd

Mogelijke uitgangspunten bindend adviesrecht en delegatie

- Zo veel mogelijk beleidsneutraal
 - *Raad bevoegd, blijft bevoegd*
 - *College bevoegd, blijft bevoegd*
- Bij nieuwe bevoegdheden altijd raad betrekken
- Tussentijds monitoren, evalueren en informeren raad over aantallen en aanvragen
 - *In ieder geval na eerste jaar*

Bindend adviesrecht

Dilemma lijst aanwijzen gevallen bindend adviesrecht

Helemaal geen gevallen aanwijzen

- *Deregulering zoals omgevingswet bedoelt*
- *Tijdig beslissen 8 weken termijn beter mogelijk*
- *Raad heeft minder zeggenschap*
- *Het is collegebevoegdheid, vraagt geen tijd van de raad*

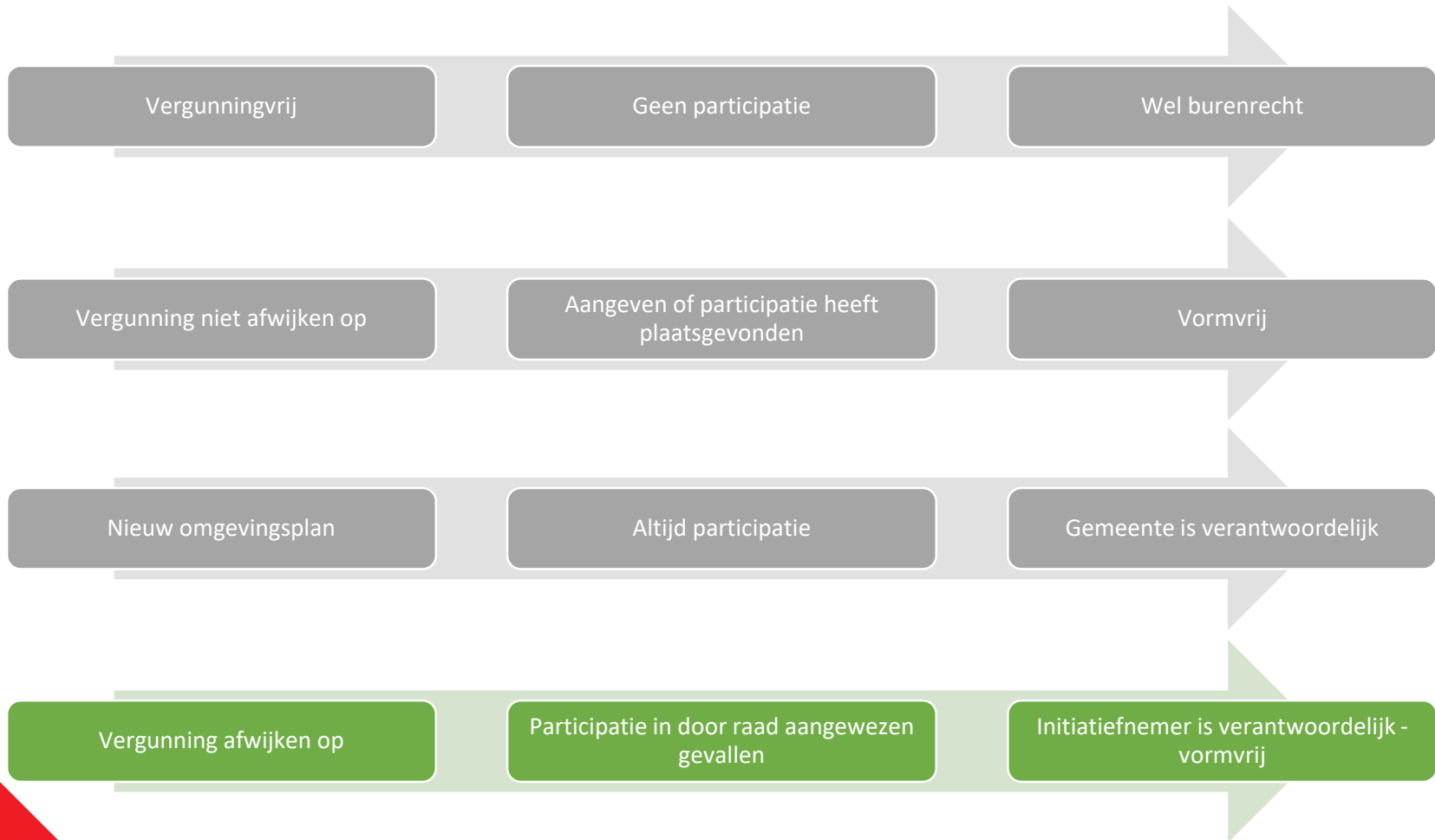
Ruimhartig gevallen aanwijzen

- *Niet zoals wet bedoeld is (minder deregulering)*
- *Tijdig beslissen op aanvragen (8 weken) moeilijk haalbaar*
- *Raad aan het stuur bij zoveel mogelijk afwijkingen*
- *Vraagt veel tijd van de raad*

Delegatie

Verplichte participatie

Participatie bij afwijken omgevingsplan: 'BOPA'

- Raad kan gevallen aanwijzen waarin 'participatie verplicht is'
- Aanvraag niet in behandeling indien verplichte participatie niet heeft plaatsgevonden
- Geen inhoudelijke eisen aan participatie - vormvrij
- Initiatiefnemer moet bij aanvraag aangeven wat er met participatie is gedaan
- Participatie betekent niet dat iedereen het eens moet zijn
- Participatie laat zien waarover men het wel eens is, eens is geworden of niet eens is en waar besluit gevraagd wordt (en algemeen belang)

Heeft u vragen?

3. Werksessie met raad: bindend adviesrecht, verplichte participatie & delegatie

Raadsbesluit

- Of klassiek: College legt advies neer, Raad oefent invloed uit middels amendementen
- Of komen tot keuzenota: Raad kiest in vergadering de meerderheidsoptie

Werksessie: keuzes in beeld brengen

Experiment: per onderdeel van de lijsten voor bindend adviesrecht en delegatie

- Inventariseren opties
- Nu niet wegen voor meerderheid

Hoe gaan we te werk?

- Per onderdeel: de lijsten voor bindend adviesrecht en delegatie
- Per fractie aangeven welke opties als keuze worden toegevoegd

het bouwen van meer dan 40 woningen, tenzij deze op grond van een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsverplichting in een bestemmingsplan gebouwd kunnen worden;

Lijst bindend adviesrecht

- Max 20 woningen
- Max 1 woning

Verplichte participatie

- Vanaf 1 woning
- Vanaf 40 woningen

VOORBEELD

Bindend adviesrecht & verplichte participatie Suggesties raad

Suggesties van de VNG (1)

- ✓ Het bouwen van meer dan [20] woningen binnen de bebouwde kom en meer dan [5] woningen buiten de bebouwde kom
 - A) Het vergroten van als zodanig bestemde (bedrijfs)woningen tot 600 m³
- ✓ Een antenne-installatie hoger dan 50 meter
 - B) Het gebruiken van een recreatiewoning voor permanente bewoning
 - C) Een activiteit die leidt tot overschrijding van omgevingswaarde [x]
 - D) Het uitbreiden met maximaal [20%] van de oppervlakte van sportvelden, recreatieterreinen en begraafplaatsen en de daarop aanwezige bebouwing mits de omvang van de bebouwing na de uitbreiding in overeenstemming is met de aard en de capaciteit van de terreinen

Suggesties van de VNG (2)

- E) Het uitbreiden van bestaande niet-agrarische bedrijven met [15%]
- F) Projecten ten behoeve van extensieve recreatie, inclusief de daarbij behorende voorzieningen (zoals paden, ontsluiting en groen)
- ✓ Het realiseren van windmolenparken en weiden met zonnepanelen
- ✓ Het uitbreiden of oprichten van bebouwing in en nabij natuurgebieden [x], [y] en [z] of van een bepaalde omvang/inhoud
- G) Indien de activiteit niet past binnen de doelen van het omgevingsplan
- H) Indien de activiteit niet past binnen de (overige) door de gemeenteraad gestelde kaders
- I) Indien de activiteit in strijd is met regel [x] van het omgevingsplan

Delegatie Suggesties raad

Heeft u vragen?

4. Plan van aanpak omgevingsplan

Overzicht

- Plan van aanpak omgevingsplan
- Volgt uit minimale actie 16
- Onderdeel 27 minimale acties van de VNG
- Ondergebracht in spoor 2: omgevingsplan
- Deelprojectleider: Mariëtte de Graaf

Spoor 2
Omgevingsplan

Minimale actie
14a
Kunnen wijziggen
omgevingsplan
(juridisch)

Minimale actie 15
Kunnen werken
met tijdelijk
omgevingsplan

Minimale actie 16
Plan(ning)
gemaakt voor
nieuw
omgevingsplan

Doel van vanavond voor dit onderdeel

U meenemen in het voorgestelde plan van aanpak om de transitie door te maken naar een omgevingsplan

Het belangrijkste verschil tussen nu en de toekomst

Huidige situatie

- *Gemeente heeft meerdere bestemmingplannen*
- *Versnipperde regelgeving en versnipperde ontsluiting*
- *Bestemmingsplan is planologisch*

Toekomstige situatie

- *Eén omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente*
- *Een plek en een portaal (DSO) voor ontsluiting van alle regels voor de fysieke leefomgeving*
- *Omgevingsplan bevat ook milieuaspecten*

Transitiefase duurt tot 2030

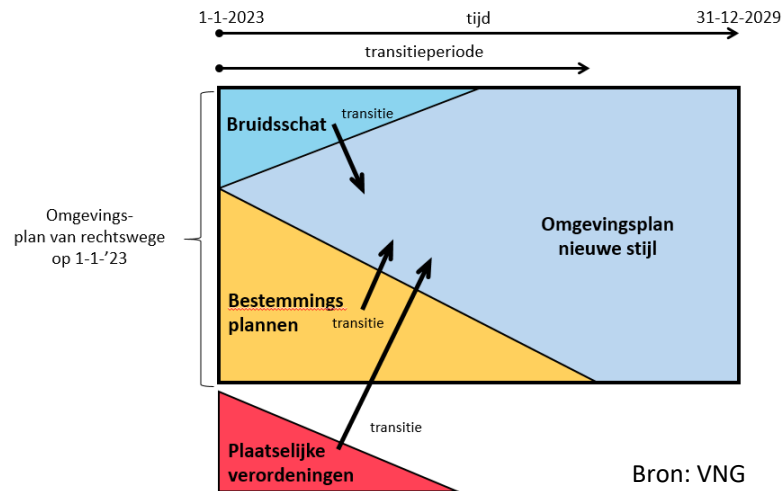
In de transitieperiode, van 2023 t/m 2029, wordt gewerkt met een tijdelijk deel en wordt toegewerkt naar een definitief deel in 2030.

Het tijdelijke deel bestaat uit:

- Bestemmingsplannen
- Bruidsschat
- Enkele verordeningen*

Het definitieve deel is:

- Het omgevingsplan

Bron: VNG

*Géén Algemene Plaatselijke Verordeningen

Plan van aanpak omgevingsplan - werkwijze

- Aanpak naar einde transitiefase (2030)
- Globale planning
- Rekening houden met tussentijds bijstellen
- Gebiedsgewijze opbouw met 'bouwstenen'
- Combinatie met:
 - *verordeningen*
 - *nieuwe thema's: uit de omgevingsvisie, Regionale Energiestrategie (RES) of overige onderwerpen*

Plan van aanpak omgevingsplan - uitgangspunten

- Eerst weten wat je wil, dan pas regelen
 - *kritisch met overnemen bestaande regels*
 - *is een bestaande regel nog wel noodzakelijk?*
- Regels moeten uitvoerbaar zijn
 - *realistische regels*
 - *realistische doelstellingen (beleidscyclus)*
 - *behapbaar voor gemeentelijke organisatie*

Plan van aanpak omgevingsplan - uitgangspunten

- Regels moeten handhaafbaar zijn
 - *wordt de regel in de praktijk gehandhaafd?*
 - *kan het doel op een andere manier worden bereikt (subsidie, voorlichting)?*
- Regeldruk moet beheersbaar blijven
 - *minder regeldruk doelstelling Omgevingswet*
 - *belang van inwoners en bedrijven*

Opbouw met bouwstenen

In delen = bouwstenen

1. Bestaande woonwijken	2022
2. Glastuinbouw	2023
3. Linten en buurtschappen	2023
4. Integratie APV	2024
5. Centra Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs, Bleiswijk	2025
6. Buitengebied zonder glastuinbouw/groene flanken	2026
7. Bedrijventerreinen	2027

Oefenen met bouwsteen 1

- Momenteel oefenen we met bouwsteen 1
- Hierin zien we dat activiteiten zich niet beperken tot een bouwsteen
- Activiteiten worden integraal bekeken om consistentie te waarborgen

Voorbeeld:

Activiteiten omtrent
wonen komen voor in
bouwstenen 1, 3 en 5

▶ 1.	Bestaande woonwijken	2022
2.	Glastuinbouw	2023
▶ 3.	Linten en buurtschappen	2023
4.	Integratie APV	2024
▶ 5.	Centra Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs, Bleiswijk	2025
6.	Buitengebied zonder glastuinbouw/groene flanken	2026
7.	Bedrijventerreinen	2027

Heeft u vragen?

5. Vervolg & afronding

Voldoende beeldvorming voor vervolg?

- Heeft u, met deze beeldvorming, voldoende technische achtergrond om het politieke debat te voeren over bindend adviesrecht, delegatie, verplichte participatie en plan van aanpak omgevingsplan?
- Heeft u, met deze beeldvorming, voldoende technische achtergrond voor de werksessie prioritering handhavingsbeleid op 22 juni?
- Of heeft u behoefte aan meer informatie? En zo ja, waarover?

Onderwerp*	Beeldvorming (raadsbreed)	Commissie Ruimte/AB	Raadsvergadering	Bijzonderheden	Spoor en eigenaar
1. Ontwerp-omgevingsvisie	2 en 22 juni				Spoor 1 Omgevingsvisie, Marijn Calkhoven
2. Gezamenlijke sessie stakeholders en ketenpartners	26 mei en 23 juni			Raadsleden ontvangen uitnodiging als toehoorder	Spoor 1 Omgevingsvisie, Marijn Calkhoven
3. Ontwerp Omgevingsvisie en LER (besluit terinzage-legging)	8 september	14/15 september	30 september		Spoor 1 Omgevingsvisie, Marijn Calkhoven
4. Verordening commissie Ruimtelijke Kwaliteit		7 december	23 december	Nu Erfgoed- en welstandscommissie	Spoor 3 VTH, Marleen Duinkerken
5. Bindend adviesrecht buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (opa's)	2, 22 juni en 8 september	7 december	23 december	Naar 2022	Spoor 2 Omgevingsplan, Conny van Rijk
6. Plan van aanpak transitiefase Omgevingsplan inclusief delegatie delen Omgevingsplan van raad aan B&W	2, 22 juni en 8 september	7 december	23 december	Naar 2022	Spoor 2 Omgevingsplan, Conny van Rijk
7. Aankondiging herziening Legesverordening		8 december	23 december		Spoor 3 VTH, Marleen Duinkerken
8. Vaststellen Omgevingsvisie 1.0		8 februari	24 februari	Laatste raadsvergadering in huidige samenstelling voor verkiezingen	Spoor 1 Omgevingsvisie, Marijn Calkhoven
9. Besluit bodemtaken	Geen			Raadsbrief U22.01373 van 19 april 2022	Spoor 3 VTH, Marleen Duinkerken / Jeroen van Velzen
10. Verordening nadeelcompensatie	Geen	6 september 2022	22 september 2022		Spoor 2 Omgevingsplan, Mariette de Graaf
11. Aanpassing handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma inclusief Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)	Dataverzoek agendacommissie	6 september 2022	22 september 2022		Spoor 3 VTH, Marleen Duinkerken
12. Verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)	Geen	6 september 2022	22 september 2022		Spoor 3 VTH, Marleen Duinkerken
13. Aanwijzen gevallen bindend adviesrecht en participatie onder de Omgevingswet	Dataverzoek agendacommissie (U21.07347/ U22.00941)	Q3	Q3		Spoort 2 Omgevingsplan, Mariette de Graaf en Diane Bergman
14. Plan van aanpak omgevingsplan 2022-2029 en delegatie	Dataverzoek agendacommissie (U21.07347/ U22.00941)	Q3	Q3		Spoor 2 Omgevingsplan, Mariette de Graaf
15. Burgerparticipatiebeleid en -verordening	11 mei 2022	Q3	Q3	Samenloop met gemeentebreed proces	Spoor 3 VTH, Marleen Duinkerken en Diane Bergman
16. Herziening Legesverordening		Q3	Q3		Spoor 3 VTH, Marleen Duinkerken

Afronding

Door Sophie Serrarens, projectmanager invoering Omgevingswet

- Beeldvormende avond 22 juni 2022

Hartelijk dank voor uw aandacht,
input en medewerking!